

§ 108 Översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet samt näringsnämnd

Dokument

- Plenumsprotokoll 2009-02-17—19 § 10.2
- Styrelseprotokoll 2010-01-25—27, §§ 6.2, 16, 23
- Styrelseprotokoll 2010-02-01, § 39
- Plenumsprotokoll 2010-02-23—25, § 10
- Styrelseprotokoll 2010-04-27—29, § 90

Föredragande: Sara Larsson

Sametinget beslutade den 23-25 februari 2010, § 10,

att uppdra till styrelsen att till i maj ge förslag på hur en översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet kan genomföras med början hösten 2010 och inom ramen för anslaget för parlamentsbyggnaden.

samt även ;

att tillsätta en grupp som arbetar fram direktiven för en näringsnämnd till plenum i maj.

Bakgrund

Sametingets Plenum beslutade i februari 2010 att "uppdra till styrelsen att till plenum i maj ge förslag på hur en översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet kan genomföras med början hösten 2010 och inom ramen för anslaget för parlamentsbyggnaden". Plenum beslutade också att tillsätta en grupp som arbetar fram direktiven för en näringsnämnd till plenum i maj. Gruppen utsågs dock inte under plenum i februari.

Med anledning av detta uppdrag lämnar Sametingets styrelse följande nulägesbeskrivning och förslag till inriktning för en sådan översyn.

Nulägesbeskrivning

1. Sametingets uppdrag och roll i Sverige

I beskrivningen av Sametingets uppdrag sägs ofta sammanfattningsvis att Sametinget är ett självständigt folkvalt parlament och en statlig myndighet att handlägga samiska frågor. Sametinget är i nuläget inte ett fullt ut självständigt parlament. Sametingets roll som myndighet har ofta diskuterats i den offentliga debatten och i dialogen mellan Sametinget och den svenska regeringen. Nu senast har Statskontoret på uppdrag av regeringen påbörjat en myndighetsanalys som ska vara färdig i juni detta år och som specifikt ser över Sametingets uppdrag som myndighet men inte närmare analyserar Sametingets så kallade "folkvalda del". Sametingets roll som parlament är således inte och har inte tidigare varit föremål för någon djupare diskussion.

§ 108 **Översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet samt näringsnämnd - forts.**

Översynen bör i ett tidigt skede se över Sametingets uppdrag som parlament och Sametingets roll som parlament i den svenska statsförvaltningen.

2. Sametingets påverkan på och samarbete med den svenska regeringen

Fram till nu har uppdrags- och rollfördelningen mellan Sametingets politiska ledning och den svenska regeringen mest varit inriktad på en styrning från regeringen riktad gentemot Sametingets kansli och en styrning från Sametingets politiska ledning gentemot Sametingets kansli. Detta har fått till effekt att Sametingets politiska ledning inte med tillräcklig kraft har påverkat den svenska regeringen när de har utformat de årliga regleringsbrev och utformat ny eller förändrad lagstiftning som berör samerna.

En översyn och genomgång av Sametingets styrdokument och uppföljning har gjorts de senaste månaderna och utgör underlag för ett nytt förslag till Instruktion för Sametingets verksamhetsplanering, ledning och uppföljning samt en Handlingsplan för Sametingets de kommande tre åren. Det har varit särskilt angeläget att skapa goda förutsättningar för en heltäckande och mer långsiktig styrning av Sametingets verksamheter.

Handlingsplanen ska vara det övergripande och heltäckande styrdokumentet med mål, direktiv och budget för de kommande tre åren och med en vision för tio år framåt. Syftet med detta styrdokument är att styra verksamheten mot politiskt beslutade mål. Den ska vidare utgöra underlag för framtagandet av Sametingets årliga budgetunderlag med reformäskanden för tre år framåt samt för den årliga budgeten. Dessutom är dokumentet underlag i Sametingets dialog med regeringen inför kommande regleringsbrev m.m. Handlingsplanen utgår ifrån och anger prioriteringar av de beslut som fattats av plenum genom politiska handlingsprogram och policies.

Syftet med Instruktionen och Handlingsplanen är att förstärka demokratin genom ett tydligare och mer effektivt politiskt inflytande på innehållet i regeringens styrning genom bl.a. regleringsbrev.

Genom dessa förändringar skapas goda förutsättningar för en tydligare ansvars- och rollfördelning mellan regeringen, Sametingets politiska ledning och Sametingets kansli. Detta arbete är således påbörjat men behöver förankras ytterligare i organisationen.

Uppdraget för Sametingets styrelse och plenum bör inom ramen för översynen förtydligas så att det framgår hur plenums visioner, mål, direktiv och äskade av resurser effektivt kan påverka regeringens medelsfördelning och lagstiftningsarbete m.m.

3. Sametingets roll i Sápmi och Sametingets internationella arbete

Sametinget deltar i allt högre grad i internationellt arbete. Detta görs både inom ramen för Samiskt Parlamentariskt Råd (SPR) och genom Sametingets egna internationella engagemang. SPR har mot bakgrund av det allt mer ökande internationella engagemanget

§ 108 **Översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet samt näringsnämnd**
- forts.

beslutat att se över SPR:s roll i sin helhet. I Sametinget bereds för närvarande en motion om Sametingets internationella arbete. Inom ramen för denna översyn bör det tydliggöras hur Sametingets internationella arbete ska se ut och organiseras. Resultat av översynen av SPR:s roll bör även beaktas och Sametingets roll som ett av tre samiska parlament i Sápmi bör förtydligas.

4. Beslutsfattandet i Sametinget - fördelning av platser i plenum, presidium, styrelsen m.fl

I inledningen av denna mandatperiod har en debatt förts kring hur bestämmelserna i lagstiftningen om proportionellt valsätt och teknisk valsamverkan skall tolkas. Vid tidigare mandatperioder har frågan om den "statliga" kontra den "kommunala" modellen varit framträdande valfrågor. Det är viktigt att intentionerna bakom lagstiftningarna för dessa två modeller görs levande i denna översyn. Det är viktigt att hitta en lösning som accepteras av samtliga representerade politiska partier.

Vidare bör olika politiska organs roll förtydligas och fastställas och det bör klargöras vilka nämnder och/eller utskott som behövs och vilken roll exempelvis kulturrådet ska ha i relation till styrelse och plenum. Översynen ska särskilt till plenum i oktober utarbeta förslag till direktiv för en näringsnämnd i Sametinget.

5. Mötesformer – formella och informella mötesformer i Sametinget

Dialog och samspel mellan ledamöterna och partierna i Sametinget behöver utvecklas.

Översynen bör föreslå former för dialog både vid det formella beslutsfattandet och vid den informella dialogen.

6. Beredning och verkställighet av ärenden - Politikens och tjänstemännens respektive uppdrag och roll samt samspelet dem emellan

Det pågår, som tidigare nämnts, arbete med ett förslag till instruktion för verksamhetsplanering, ledning och styrning inom Sametinget och en handlingsplan. Syftet med Instruktionen och Handlingsplanen är bl.a. att förstärka demokratin genom en effektivisering av verkställigheten av de politiska besluten som utgör styrningen av de egna verksamheterna i Sametingets kansli.

Utifrån Handlingsplanen ska kansliet utarbeta sin årliga verksamhetsplan med mål och detaljerad budget. Utifrån verksamhetsplanen utarbetas därefter avdelningarnas handlingsplaner. Dessa är tjänstemännens planer för verkställighet. Några ytterligare styrdokument bör inte finnas inom Sametinget.

**§ 108 Översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet samt näringsnämnd
- forts.**

Rutinerna för ärendehantering och verkställighetsbevakningen behöver utvecklas i syfte att säkerställa att beslut följs upp och att ärendena är fullt ut beredda och legalitetskontrollerade innan de går fram till plenum för beslut.

Det finns behov av att skapa fler mötesplatser mellan politiker och tjänstemän i syfte att sprida kunskap och skapa större respekt för de olika uppdragen och den politiska viljan. Sametingets plenum, styrelse och samtliga anställda inom Sametingets kansli har under hösten 2009 diskuterat frågor kring uppdrag, styrning och rollfördelning inom Sametinget. Resultatet är en samsyn i dessa frågor som finns dokumenterad i arbetet med instruktionen för verksamhetsplanering, ledning och styrning inom Sametinget. Denna samsyn behöver förankras ytterligare i hela organisationen.

Sametingets kansli bereder för närvarande ett förslag till en omorganisering av Sametingets kansli. Det är viktigt att kansliets organisation är ändamålsenlig både utifrån Sametingets roll som parlament och som myndighet.

Översynen bör ytterligare se över hur rollfördelningen mellan Sametingets folkvalda politiker och de anställda på kansliet kan förtydligas. Översynen bör i det arbetet ge förslag på hur Sametingets kansliorganisation bör se ut för att på ett ändamålsenligt sätt fungera som ett kansli för ett folkvalt parlament.

7. Sametingets myndighetsuppdrag

Sametingets politiska ledning ska också utföra det uppdrag som ansvarig styrelse för en myndighet som tillämpar lagstiftningen. Till det kommer att besluta om föreskrifter, policies mm inom de områden där den politiska ledningen utgör den högst beslutande i myndigheten.

Sametingets myndighetsuppdrag bör belysas i översynen i syfte att klargöra hur rollen och uppdraget som myndighet kan förtydligas och genomföras.

8. En ny parlamentsbyggnad

En parlamentsbyggnad bör lämpligen aktualiseras när denna översyn är klar och uppdrag och inriktning för Sametinget i framtiden är utrett och klarlagt i politiska beslut. Först då vet vi bäst vilka resurser och kompetenser det finns behov av att lokalisera till en sådan byggnad.

Resultatet av denna översyn bör resultera i förslag på vilka funktioner som en parlamentsbyggnad ska inhysa.

§ 108 **Översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet samt näringsnämnd**
- forts.

9. Ändring av lagstiftning, förordningar mm som en konsekvens av denna översyn

Otydligheter i uppdrags- och ansvarsfördelningen gör att lagstiftning och förordningar behöver ses över i syfte att renodla rollfördelningen mellan den svenska regeringen, Sametingets plenum, styrelse och kansli. Resultatet av denna översyn bör också leda till nödvändiga förslag på förändringar i föreskrifter mm.

Genomförande

1. Parlamentskommitté

- En kommitté bildas bestående av fem proportionellt utsedda ledamöter.
- Till kommittén knyts en extern sekreterare.
-

2. Direktiv för uppdraget

Sametingets styrelse ska anta direktiv för kommitténs arbete.

Kommittén ska utreda och komma med förslag till hur Sametinget ska organiseras inom följande områden:

- Sametingets uppdrag och roll i Sverige
- Sametingets påverkan på och samarbete med den svenska regeringen
- Sametingets roll i Sápmi och Sametingets internationella arbete
- Beslutsfattandet i Sametinget - fördelning av platser i plenum, presidium, styrelsen m.fl
- Mötesformer – formella och informella mötesformer i Sametinget
- En ny parlamentsbyggnad

Kommittén ska utifrån resultatet av denna översyn identifiera vilka förändringar i lagstiftning och andra styrdokument som är nödvändiga.

3. Finansiering

Ett inriktningsbeslut finns att avsätta 4,9 mkr för att finansiera en ny parlamentsbyggnad för Sametinget. En sådan ny byggnad bör lämpligen aktualiseras när denna översyn är klar och uppdrag och inriktning för Sametinget i framtiden är utrett och klarlagt i politiska beslut. Först då vet vi bäst vilka resurser och kompetenser det finns behov av att lokalisera till en sådan byggnad. Därför bör i detta skede 300 tkr av dessa aktualiserade 4,9 mkr avsättas för denna översyn för år 2010 och resterande belopp finnas kvar som utrymme för byggnaden längre fram.

§ 108 Översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet samt näringsnämnd
- forts.

Sametinget har i budgetunderlaget med reformäskanden för 2011-2013 aviserat att en översyn av den politiska styrningen inom Sametinget beräknas kosta 500 tkr årligen för åren 2011-2013.

Styrelsen beslutar

- att uppdra till valberedningen ge förslag på en proportionellt vald grupp – parlamentskommitté – på fem personer varav en ordförande,
- att uppdra till kanslichefen att arrangera ett uppstartsseminarium för Sametingets ledamöter vecka 35.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

- att uppdra till styrelsen genomföra en översyn av Sametingets politiska verksamhet med start i augusti 2010,
- att uppdra till styrelsen att anta direktiv och budget för en sådan översyn,
- att tillsätta en proportionellt vald grupp – parlamentskommittén - på fem personer varav en ordförande,
- att mandattiden för parlamentskommittén är till och med den 31 december 2011,
- att parlamentskommittén ska redovisa sitt uppdrag senast den 31 december 2011,
- att uppdra till styrelsen att till plenum i februari 2012 ge förslag på hur Sametingets politiska styrning och verksamhet kan organiseras

§ 89 Barntillsyn under plenum

Dokument

- Styrelseprotokoll 2009-10-26, § 152
- Plenumsprotokoll 2009-11-16—18, § 21
- Styrelseprotokoll 2010-01-25—27, § 11
- Styrelseprotokoll 2010-02-01, § 35
- Plenumsprotokoll 2010-02-23—25, § 16

Föredragande: Sara Larsson

Sametinget beslutade den 23-25 februari 2010, § 16, att återremittera ärendet.

Styrelsen beslutar

att besluta i ärendet vid telefonsammanträdet den 4 maj.

§ 90 Översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet samt näringsnämnd

Dokument

- Plenumsprotokoll 2009-02-17—19 § 10.2
- Styrelseprotokoll 2010-01-25—27, §§ 6.2, 16, 23
- Styrelseprotokoll 2010-02-01, § 39
- Plenumsprotokoll 2010-02-23—25, § 10

Föredragande: Sara Larsson

Styrelsen beslutar

att besluta i ärendet vid telefonsammanträdet den 4 maj 2010.

Stefan Mikaelsson ordförande

§ 10 Budget 2010

Dokument

- Plenumsprotokoll 2009-11-16—18, § 21
- Styrelseprotokoll 2010-01-25—27, § 6.2
- ./ - Förslag till budget 2010

Föredragande: Ann-Christin Samuelsson

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att fastställa budgeten för år 2010 efter revidering enligt följande fördelning:

- folkvalda verksamheten tilldelas 7 140 tkr
- myndighetsverksamheten tilldelas 30 886 tkr

att uppdra till styrelsen att till i plenum i maj ge förslag på hur en översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet kan genomföras med början hösten 2010 inom ramen för anslaget för parlamentsbyggnaden.

Redovisning av ärendet 2010-02-23 , kl 15.30

Sameallmänhetens frågestund 2010-02-23, kl 15.30 – 15.45

Ärendet behandlas 2010-02-24, kl 17.15

./ Ingrid Inga lämnar tilläggsförslag enligt bilaga.

Anders Kråik meddelar att partiet Samerna ställer sig bakom Ingrid Ingas ändringsförslag.

./ Per Mikael Utsi lämnar motförslag enligt bilaga.

Ajournering 2010-02-24, kl 18.00 – 2010-02-25, kl 08.30.

- ./ Upprop av ledamöter enligt bilagd närvarolista nr 3, 2010-02-25, kl 08.30.
31 ledamöter är närvarande.

Paulus Kuoljok ersätter ledamoten Bror Saitton
Veronica Håkansson ersätter ledamoten Tommi Dahlström
Christina Åhrén ersätter ledamoten Lars-Anders Baer
Inger Baer Omma ersätter ledamoten Lars Jon Allas
Kristina Nordling ersätter ledamoten Odd Willenfeldt
Carola Fjällström ersätter ledamoten Erik-Oscar Oscarsson

§ 10 Budget 2010 – forts.

Hannasofie Utsi meddelar att hon ställer sin plats till förfogande om det underlättar för att flera partier deltar i styrelsearbetet.

- ./ Marita Stinnerbom lämnar tilläggsförslag enligt bilaga.

Robert Lindvall ersätter ledamoten Lars-Jonas Johansson

- ./ Lars-Erik Fjellström lämnar tilläggsförslag enligt bilaga.

Robert Lindvall ersätter ledamoten Lars-Jonas Johansson

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden meddelar att förutom styrelsens förslag finns det; två motförslag, ett från Per Mikael Utsi och ett från Lars-Erik Fjellström, två tilläggsförslag, ett från Ingrid Inga och ett från Marita Stinnerbom.

Ordföranden kommer först att pröva styrelsens förslag.
Därefter provas motförslagen i de delar som anges i förslaget.
Efter det provas tilläggsförslagen.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget antagit styrelsens förslag

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Lars-Erik Fjellströms motförslag i de delar som anges i förslaget och finner att Sametinget godtagit Lars-Erik Fjellströms motförslag i de delar som anges i förslaget

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Per Mikael Utsis motförslag i de delar som anges i förslaget och finner att Sametinget förkastat Per Mikael Utsis motförslag i de delar som anges i förslaget.

§ 10 Budget 2010 – forts.

Votering begärs. Den som stöder Per Mikael Utsis förslag svarar ja och den som inte stöder det svarar nej. Vid öppen företagen röstning avges 5 ja-röster, 16 nej-röster och 10 blanka. Sametinget har således förkastat Per Mikael Utsis motförslag.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Ingrid Ingas tilläggsförslag och finner att Sametinget godtagit Ingrid Ingas tilläggsförslag.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Marita Stinnerboms tilläggsförslag och finner att Sametinget förkastat Marita Stinnerboms tilläggsförslag.

Votering begärs. Den som stöder Marita Stinnerboms förslag svarar ja och den som inte gör det svarar nej. Vid öppen företagen röstning avges 9 ja-röster, 5 nej-röster och 17 blanka. Sametinget har således godtagit Marita Stinnerboms tilläggsförslag.

Sametinget beslutar således

att fastställa budgeten för år 2010 efter revidering enligt följande fördelning;

- folkvalda verksamheten tilldelas 7 140 tkr
- myndighetsverksamheten tilldelas 30 886 tkr

att uppdra till styrelsen att till i plenum i maj ge förslag på hur en översyn av Sametingets politiska styrning och verksamhet kan genomföras med början hösten 2010 inom ramen för anslaget för parlamentsbyggnaden,

att Sametingets styrelse får i uppdrag att under 2010 initiera decimering av rovdjursantalet samt att toleransnivåer för rovdjur införs i varje sameby,

att tillsätta en grupp som arbetar fram direktiven för en näringsnämnd till plenum i maj.

Lars Wilhelm Svonni reserverar sig skriftligen mot propositionsordningen. Bilaga.

Lars-Jonas Johansson återinträder

Marina Nilsson Ederlöv ersätter ledamoten Helena Dådning

Sara Larsson föreslår ändrad turordning av ärendena, att § 12 Budgetunderlag 2011-2013 behandlas nu.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Sara Larssons förslag och finner att Sametinget godtagit Sara Larssons förslag att behandlas § 12 Budgetunderlag 2011-2013.

Sametinget beslutar

att behandla § 12 Budgetunderlag 2011-2013 nu.